

Ф-М-8.3.01-1

**ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова вченої ради
29.05.2023
протокол № 07, п. 8

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказ від 29.05.2023 № 70

ТУРИСТИЧНЕ КРАЇНОЗНАВСТВО

TRAVEL GEOGRAPHY

РОБОЧА ПРОГРАМА

Ступінь вищої освіти	Бакалавр /	bachelor
Галузь знань	24 «Сфера обслуговування /	24 «Services»
Спеціальність	242 «Туризм і рекреація» /	242 «Tourism and Recreation»
Освітня програма	«Туризм і рекреація» /	«Tourism and Recreation»

Вінниця 2023

Розробник: Кізюн Алла, кандидат географічних наук, доцент

Гарант освітньої програми «Туризм і рекреація» - Онищук Наталя, кандидат економічних наук, доцент

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри туризму та готельно-ресторанної справи від 11.05.2023 р., пр. № 7,
на засіданні вченої ради факультету торгівлі, маркетингу та сфери обслуговування від 19.05.2023р., пр. № 5.

Рецензенти:

Онищук Наталя, кандидат економічних наук, доцент

Колос Ігор, директор ТОВ «Туристичний оператор «Бомба-тур» (м. Вінниця)

Редактор: Фатєєва Т.
Комп'ютерна верстка: Тимощук М.

Підп. до друку 14.06.2023. Формат 60x84/16. Папір офсетний
Друк ксероксний. Ум. друк. арк. 2,49.
Обл.-вид. арк. 2,13. Тираж 2. Зам. № 275.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета вивчення дисципліни. Дисципліна «Туристичне країнознавство» формує у здобувачів вищої освіти здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій, вміння користуватися знаннями у сфері теорії і методології країнознавчого дослідження та методикою туристичного вивчення країни, формування фахового світогляду щодо територіальної організації та умов розвитку спеціалізованих видів туризму в регіонах та країнах світу.

Дисципліна відноситься до обов'язкової компоненти освітньої програми циклу професійної підготовки бакалаврів спеціальності 242 «Туризм і рекреація».

Результати вивчення навчальної дисципліни, її місце в освітньому процесі.

Вивчення дисципліни «Туристичне країнознавство» є необхідною складовою в системі професійних знань майбутнього фахівця з туризму яка формує у здобувачів вищої освіти логічне мислення в системі спеціальних туристичних знань щодо комплексної оцінки туристичного потенціалу туристичних регіонів світу, провідних туристичних країн і туристичних центрів.

Результатом вивчення навчальної дисципліни «Туристичне країнознавство» для освітньої програми «Туризм і рекреація» є формування комплексу компетентностей:

– **інтегральна компетентність:** здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

– **загальні компетентності:**

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК 5. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

– **фахові компетентності:**

ФК 17. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.

ФК 24. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, вміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.

Програмні результати навчання здобувачів з навчальної дисципліни «Туристичне країнознавство» полягають:

ПРН 4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.

ПРН 5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.

Міждисциплінарні зв'язки: програма упорядкована відповідно до анотації освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів, базується на вивченні таких нормативних дисциплін, як: «Економічна теорія», «Культурна спадщина України», «Статистика» та потребує базових знань з географії, історії, а також вміння працювати з картографічними матеріалами.

Критерії оцінювання результатів навчання.

Перевірка та оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів з дисципліни «Туристичне країнознавство» забезпечується здійсненням поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результати виконання завдань самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять та передбачає оцінювання рівня теоретичної підготовки здобувачів до заняття, якості виконання відповідних практичних завдань. Здійснення поточного контролю знань здобувачів включає опитування (усне або письмове), перевірку індивідуальних творчих завдань, комп'ютерне тестування.

Оцінювання самостійної роботи включає підготовку наукових публікацій та участь з доповідями у студентських конференціях і семінарах, підготовку реферативних повідомлень, створення і виступи с презентаціями, виконання індивідуальних завдань, робота в системі дистанційної освіти MOODLE.

Підсумковий контроль знань здобувачів передбачає складання письмового екзамену.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Рівні компетентності	За шкалою ДТЕУ	Критерії оцінювання
1	2	3
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з дисципліни, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язуванні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомлювати нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом викладача виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Здобувачі вищої освіти, які повністю виконали програму дисципліни та набрали достатню кількість балів, отримують підсумкову оцінку без опитування чи виконання екзаменаційного завдання (згідно з Положенням Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти №12 від 07.02.2022).

У разі, якщо здобувач вищої освіти бажає поліпшити свою оцінку, або не набрав 75 балів, він складає екзамен з усієї програми навчальної дисципліни у вигляді письмового опитування знань згідно завдань встановленого зразка.

Результат виконання екзаменаційних завдань оцінюється з урахуванням результатів у співвідношенні 80:20, де 80 – максимальна оцінка за виконання екзаменаційного завдання, 20 – результат поточної успішності відповідно до шкали переводу поточної роботи для врахування її при підсумковій оцінці.

Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час підсумкового (семестрового) контролю, має право звернутися із проханням переглянути оцінку, одержану на екзамені (згідно Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів №32 від 07.02.2022).

Обсяг дисципліни в кредитах та його розподіл (тематичний план)

Назва теми	Кількість годин				Форми контролю
	Усього годин/ кредитів	з них			
		лекції	практичні заняття	самостійна робота студента	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
Розділ I. Теоретичні та методологічні основи географії туризму					
Тема 1 Географія туризму як наукова дисципліна. Методологія досліджень в туризмі	8	2	2	4	УО, КК, Т, ПЗ, ДЖ, СУН
Тема 2 Географія туристських потоків, доходів та витрат	8	2	2	4	УО, ГМ, Т КК, СУН, М
Розділ II. Туристичне ресурсознавство					
Тема 3 Класифікація та географічна оцінка туристичних ресурсів	9	2	2	5	КК, Т, ГМ, УО, СУН
Тема 4 Природні туристичні ресурси	9	2	2	5	УО, КК, КХ, СУН
Тема 5 Культурно-історичні та інфраструктурні ресурси туризму	9	2	2	5	УО, КК, ПЗ, КХ, СУН
Розділ III. Географія спеціальних видів туризму					
Тема 6 Географія рекреаційних та активних видів туризму	9	2	2	5	УО, ГМ, ПЗ, Т, КК, СУН
Тема 7 Географія культурно-пізнавального та подієвого туризму	9	2	2	5	КГ, ГМ, ПЗ, КК, СУН
Тема 8 Географія ділового, релігійного туризму та паломництва	9	2	2	5	КГ, ГМ, ПЗ, КК, Д, Т, СУН
Тема 9 Географія міського, сільського та екологічного туризму	8	2	2	4	ІЗ, КК, ПЗ, СУН
Розділ IV. Методологічні основи туристичного країнознавства					
Тема 10 Країнознавство як наукова дисципліна. Країнознавство у сфері туризму.	8	2	2	4	УО, Д, ПЗ, СУН
Тема 11 Туристичне регіоназнавство	9	2	2	5	УО, КК, Т, ПЗ, СУН

Продовження таблиці

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
Розділ V. Структура та методика туристичного вивчення країни					
Тема 12 Природно-географічна характеристика	9	2	2	5	УО, Т, КК, ІЗ, СУН
Тема 13 Політична, економічна та історична характеристика	9	2	2	5	УО, Р, КК, Т, СУН
Тема 14 Соціальна характеристика та культура	9	2	2	5	УО, Т, Р, ПЗ, СУН
Тема 15 Спеціальна туристична характеристика країни	9	2	2	5	УО, Т, ІЗ, ПЗ, СУН
Розділ VI. Характеристика туристичних регіонів світу					
Тема 16 Європейський туристичний макрорегіон	13	4	4	5	УО, П, КГ КХ,СУН,Т
Тема 17 Близькосхідний туристичний макрорегіон	9	2	2	5	УО, П, Т, КХ, СУН
Тема 18 Азійсько-Тихоокеанський туристичний макрорегіон	9	2	2	5	УО, П, ПЗ, Т, КХ, КГ СУН
Тема 19 Африканський туристичний макрорегіон	9	2	2	5	УО, ПЗ, КГ, Т КХ,СУН
Тема 20 Американський туристичний макрорегіон	9	2	2	5	УО, ПЗ, КГ, Т КХ,СУН
Разом	180/6	42	42	96	
Підсумковий контроль – екзамен					

Умовні позначення:

УО – усне опитування;

Т – тестування;

ПО – письмове опитування;

Р – реферат;

ІЗ – індивідуальне завдання;

КК – контурна карта;

П – презентації;

ДЖ – дайджест;

КГ - картографічна гра;

ГМ – географічний мінімум;

Д – дискусія;

КТ - комп'ютерне тестування;

ГМ – географічний мінімум;

КХ – країнознавча характеристика;

СУН-система управління навчанням в системі MOODLE;

М – моделювання;

ПЗ – презентація та захист самостійної роботи.

II. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст дисципліни (теми програми)

Розділ I. Теоретичні та методологічні основи географії туризму

Тема 1. Географія туризму як наукова дисципліна. Методологія досліджень в туризмі

Підходи до визначення туризму та їх географічна інтерпретація: статистичний, функціональний, сутнісний (системний). Туризм як соціо-еколого-економічна система та об'єкт дослідження географічної науки.

Еволюція туризму в контексті географічної науки. Туристський рух, історичні періоди розвитку туристського руху. Еволюція наукових досліджень в царині географії туризму.

Особистісні (людські) та територіальні (географічні) детермінанти туризму. Туристська активність людини та фактори, що її формують. Туристська мотивація. Туристські потреби. Рекреаційні потреби. Психотипи туристів та їх взаємозв'язок з цілями і мотивами туристичної подорожі. Туристська біографія.

Туристичний потенціал території та загальна характеристика його складових елементів. Туристські атракції (туристські принади). Туристична інфраструктура. Туристичні умови. Туристичні інститути. Туристична інформація.

Система географічних наук в туризмі. Об'єкт, предмет і завдання географії туризму. Географія туризму та рекреаційна географія: спільні риси та відмінності. Термінологічний апарат географії туризму. Туристська дестинація. Класифікація туризму з позицій географічної науки. Форми та види туризму.

Сучасні наукові концепції та моделі в географії туризму. Геопросторові моделі туризму. Моделі туристських переміщень. Модель розкладу відстані. Структурні моделі туризму. Модель територіально-рекреаційної системи. Моделі «відбуття - прибуття». Концепція сталого розвитку туризму.

Методологічні підходи до комплексної оцінки туристичного потенціалу території. Накопичення, упорядкування та аналіз географічної інформації для цілей туризму. Джерела інформації географії туризму.

Методи збору географічної інформації. Опис. Запит інформації. Інвентаризація. Опитування. Щоденниковий метод.

Оціночні методи. Інвентаризаційна таблиця. Туристичний паспорт території. Таблиця детермінант. Бальна бонітировка. Система коефіцієнтів та відносних показників. Нормативний метод.

Методи класифікації в географії туризму. Система індикаторів та класифікаційних ознак, що використовується в географії туризму.

Методи типології в географії туризму. Критерії типологічного аналізу території для географії туризму. Метод районування. Структурно-логічні моделі О. Бейдика. Рейтингові методи.

Картографічний метод та форми його використання в географії туризму. Класичні туристичні карти. Туристичні картоїди. Ментальні карти.

Тема 2. Географія туристських потоків, доходів та витрат

Туристський потік та його географічна характеристика. Основні географічні закономірності функціонування туристських потоків. Регіони і центри, що генерують, та регіони і центри, що приймають туристський потік. Класифікація туристських потоків за різними ознаками.

Географічна оцінка туристського потоку. Показники, що визначають обсяги туристського потоку: кількість вибуттів та кількість прибуттів, тривалість перебування. Географія країн та регіонів за середньою тривалістю перебування туристів. Показники, що визначають інтенсивність туристського потоку: інтенсивність прибуттів та вибуттів туристів. Географія країн та регіонів за інтенсивністю прибуттів та вибуттів. Нерівномірність туристських потоків в світі. Показники, що визначають нерівномірність туристського потоку. Географія країн та регіонів з різними значеннями коефіцієнта нерівномірності туристського потоку.

Географічна оцінка туристичних доходів та витрат. Країни «активного» та «пасивного» туризму. Географія країн та регіонів за туристичними доходами та витратами. Туристичне сальдо. Країни та регіони з позитивним та негативним туристичним сальдо.

Розділ II. Туристичне ресурсознавство

Тема 3. Класифікація та географічна оцінка туристичних ресурсів

Підходи до визначення туристичних та туристично-рекреаційних ресурсів. Умови використання туристичних ресурсів: туристський інтерес та туристське враження. Властивості туристичних ресурсів.

Підходи до класифікації туристичних ресурсів. Сутнісний підхід до класифікації туристичних ресурсів. Природні та антропогенні ресурси. Підхід П. Дефера: гідром, фітом, літом та антропоном. Класифікація О. Бейдика: природно-географічні, природно-антропогенні, суспільно-історичні, «суперточка-тур», гомогенні, латентні, типу «координата».

Діяльнісний підхід до класифікації туристичних ресурсів: туристичні блага, туристичні антропогенні ресурси, туристична інфраструктура. Ціннісний підхід: світова природна та культурна спадщина (список всесвітньої спадщини ЮНЕСКО), національне культурно-історичне і природне надбання, туристичні ресурси місцевого значення. Туристичні ресурси в сучасних світових та національних конкурсах-проектах: «Нові сім чудес світу», «Нові сім природних чудес світу», «Сім чудес України», «Сім природних чудес України» та ін.

Класифікація туристичних ресурсів за ступенем використання та обсягами туристських потоків.

Проблеми освоєння та користування туристичними ресурсами. Реєстр туристичних ресурсів. Кадастр туристично-рекреаційних ресурсів. Паспортизація туристично-рекреаційних ресурсів. Економічна, соціальна та екологічна оцінка туристичних ресурсів. Гранично допустимі щільність та гранично допустиме навантаження.

Тема 4. Природні туристичні ресурси

Географічна оцінка кліматичних ресурсів. Різновиди кліматичних ресурсів. Характеристика комфортних кліматичних умов: середньодобова температура повітря впродовж певного періоду часу, сніговий покрив, режими ультрафіолетової радіації, іонізації повітря, атмосферного тиску, вологості повітря, опадів, переміщення повітряних мас. Мікроклімат солевих шахт та печер. Кліматичні курорти та курортні місцевості.

Географічна оцінка бальнеологічних ресурсів. Характеристика мінеральних вод, грязей та озокериту. Бальнеологічні та бальнеогрязьові курорти та курортні місцевості.

Географічна оцінка водних туристичних ресурсів. Характеристика океанів, морів, озер, річок як туристичних ресурсів. Узбережжя як атрактивна туристична зона. Характеристика та види пляжів. Купальний сезон. Гідрологічні та гідротехнічні водні об'єкти та їх туристична привабливість: аквапарки, водосховища, стави, водоспади, джерела, витoki річок.

Географічна оцінка біотичних туристичних ресурсів. Туристична привабливість лісів, лісостепу, степу, боліт. Природні ландшафти. Паркові зони, заказники та ботанічні пам'ятки природи як атрактивні туристичні об'єкти. Туристична привабливість представників флори і фауни.

Ресурси природно-заповідного фонду. Географія природних біосферних заповідників, національних природних парків,

Туристична привабливість природно-антропогенних біотичних ресурсів: парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва, дендропарки, ботанічні сади, зоологічні парки, акваріуми та океанарії. Мисливські угіддя. Мисливська фауна.

Ландшафтні туристичні ресурси. Пейзажна естетика, живописність та різнохарактерність ландшафту. Географічна оцінка рельєфу як туристичного ресурсу. Туристична привабливість гір, гірських хребтів, височин, низовин, карстових печер. Ландшафтні парки.

Тема 5. Культурно-історичні та інфраструктурні ресурси туризму

Культурна спадщина як ресурс туризму, її матеріальні та нематеріальні складові. Фактори, що визначають туристський інтерес до культурно-історичних цінностей дестинації.

Географічна оцінка археологічних туристичних ресурсів. Туристична привабливість археологічних пам'яток України, Європейського регіону, світу. Архітектурні туристичні ресурси. Туристична привабливість архітектурних пам'яток України, Європейського туристичного регіону, світу.

Пам'ятки історії та культури. Туристична привабливість музеїв та музеїв-заповідників. Садиби, фортифікаційні споруди, замкові та монастирські комплекси як ресурси туризму. Історичні міста. Монументальне мистецтво та техногенні туристичні ресурси.

Етнічні та етнографічні ресурси. Туристський інтерес до етнографічних

особливостей населення. Пам'ятки етнографії, що відображають етнічні та культурно-побутові процеси народів дестинації. Етнічна культура. Традиційні промисли та ремесла. Подієві ресурси.

Сучасні види культурно-історичних ресурсів. Географія найбільш атрактивних культурно-історичних ресурсів України, Європейського туристичного регіону, світу.

Поняття «інфраструктура», «туристична інфраструктура». Основні компоненти туристичної інфраструктури.

Розвиток туристичної інфраструктури світу. Рівень розвитку транспортної мережі та зв'язку. Характеристика підприємств готельного та ресторанного господарства в різних регіонах світу. Центри туристичної атракції.

Розділ III. Географія спеціальних видів туризму

Тема 6. Географія рекреаційних та активних видів туризму

Географічна характеристика купально-пляжного туризму. Інфраструктура купально-пляжного туризму. Центри купально-пляжного туризму в Україні, Європейському туристичному регіоні, світі.

Географічна характеристика лікувально-оздоровчого туризму. Види лікувально-оздоровчого туризму. Типологія курортів. Географія основних курортів та центрів лікувально-оздоровчого туризму України, Європейського туристичного регіону, світу.

Географічна характеристика розважального туризму. Різновиди розважального туризму. Географія центрів розважального туризму України, Європейського туристичного регіону, світу.

Географічна характеристика круїзного туризму. Види круїзів. Круїзні судна. Географія центрів, районів розвитку та маршрутів круїзного туризму в світі.

Географічна характеристика гірськолижного туризму. Історія, види та інфраструктура гірськолижного туризму. Географія центрів та регіонів розвитку гірськолижного туризму в Україні, Європейському туристичному регіоні, світі.

Географічна характеристика дайв-туризму. Види дайвінгу. Інфраструктура дайвінгу. Географія центрів та регіонів розвитку дайв-туризму в Україні, Європейському регіоні, світі.

Географічна характеристика гольф-туризму. Географія центрів та регіонів розвитку гольф-туризму в Європейському туристичному регіоні та світі.

Географічна характеристика екстремального та пригодницького туризму. Водні, наземні, гірські, повітряні та екзотичні види екстремального туризму. Види пригодницького туризму. Географія центрів та регіонів розвитку екстремальних та пригодницьких видів туризму в Україні, Європейському туристичному регіоні, світі.

Тема 7. Географія культурно-пізнавального та подієвого туризму

Географічна характеристика культурно-пізнавального (екскурсійного) туризму. Види культурно-пізнавального туризму. Географія найбільш атрактивних маршрутів та регіонів розвитку культурно-пізнавального туризму.

Географічна характеристика подієвого туризму. Класифікація та види подієвого туризму. Географія турів, центрів та регіонів подієвого туризму в Україні, Європейському туристичному регіоні, світі. Перспективи та потенціал розвитку подієвого туризму.

Тема 8. Географія ділового, релігійного туризму та паломництва

Видова структура ділового туризму. Класичні ділові поїздки та МІСЕ-поїздки. Географічна характеристика конгресно-виставкового туризму. Географія центрів та країн розвитку конгресно-виставкового туризму. Характеристика інсентив-туризму. Організатори МІСЕ-заходів. Географія центрів ділового туризму в Україні та світі.

Підходи до визначення релігійного туризму. Паломництво та релігійний туризм культурно-пізнавального характеру. Види, функції та особливості паломництва. Релігійні та культові центри. Релігійні організації. Географія центрів та регіонів паломництва та релігійного туризму у християнстві, ісламі, буддизмі, іудаїзмі, індуїзмі.

Тема 9. Географія міського, сільського та екологічного туризму

Географічна характеристика міського туризму. Міста як туристичні центри, їх функції та типи. Туристичний потенціал міст. Малі та великі міста – туристичні центри. Туризм в мегаполісах та його географічна оцінка в умовах глобалізації.

Основні підходи до визначення сільського туризму. Моделі організації сільського туризму. Географія регіонів та країн розвитку сільського туризму в Україні та світі.

Підходи до визначення та ознаки екологічного туризму. Види екологічного туризму. Об'єкти та інфраструктура екологічного туризму. Географія центрів та регіонів розвитку екологічного туризму в Україні, Європейському туристичному регіоні та світі.

Розділ IV. Методологічні основи туристичного країнознавства

Тема 10. Країнознавство як наукова дисципліна. Країнознавство у сфері туризму

Сучасні підходи до тлумачення терміну «країнознавство». Функції і завдання країнознавства. Міждисциплінарний характер науки країнознавства. Еволюція країнознавчої наукової думки. Наукові школи країнознавства. Видатні дослідники-країнознавці.

Регіон як основний об'єкт дослідження в країнознавстві. Метод країнознавства: класична хорологічна концепція та парадигма територіальної організації. Принципи країнознавства. Екологічний підхід в країнознавстві: географічний детермінізм та географічний посибілізм. Інструментарій країнознавчого дослідження.

Предмет країнознавства. Програма країнознавчого дослідження. Аналітичний та синтетичний типи досліджень. Підходи до країнознавчого дослідження: наукове, інформаційно-пошукове та публіцистичне країнознавство. Наукові концепції країнознавчого дослідження: концепція проблемного країнознавства, концепція культурно-образного країнознавства.

Передумови формування країнознавчої науки в туризмі. Система географічних наук в туризмі. Особливості та специфіка туристичного країнознавства. Категорійний апарат туристичного країнознавства. Туристичний центр. Туристська дестинація.

Система країнознавчої інформації. Джерельна база країнознавчих досліджень в туризмі. Структура та характеристика джерел країнознавчої інформації для цілей туризму. Методика та технологія пошуку, накопичення і обробки країнознавчої інформації.

Типова програма країнознавчого дослідження в туристичному бізнесі.

Туристичне країнознавство в системі маркетингу підприємств готельно-ресторанного та туристичного бізнесу. Країнознавство та статистична звітність підприємств готельно-ресторанного та туристичного бізнесу.

Тема 11. Туристичне регіоназнавство

Районування як основний метод країнознавчого дослідження в туризмі. Принципи та критерії районування в туризмі. Поняття регіону. Регіоналізація. Підходи до визначення регіону, їх різномасштабність. Межі регіону. Супермакрорегіон, макрорегіон, субрегіон, мезорегіон, мікрорегіон. Історико-географічні регіони.

Сучасні підходи до регіонального поділу світу: Західна Європа, Східна та Центральна Європа, Північна Європа, Південна Європа, Південно-Західна Азія, Центральна Азія, Південна Азія, Східна Азія, Південно-Східна Азія, Північна Америка, Центральна Америка, Південна Америка, Англо-Америка та Латинська Америка, Мезоамерика, Країни Карибського басейну, Вест-Індія, Ла-Платські країни, Андські країни, Північна Африка, Західна Африка, Центральна Африка, Східна Африка, Південна Африка, Австралія і Нова Зеландія, Океанія, Меланезія, Полінезія, Мікронезія. Історико-географічні субрегіони: Близький Схід, Середній Схід, Далекий Схід, Середня Азія, Сахель, Магриб, Левант, Закавказзя, Скандинавія, Прибалтика, Балканські країни.

Особливості туристичного районування світу згідно з ЮНВТО (в залежності від обсягів турпоїздок, обсягів валютних находжень, темпів зростання чисельності відвідувачів). Типологія країн світу в залежності від геополітичного положення (географічного, демографічного, економічного, політичного, історичного), наявності природно-рекреаційних ресурсів, стану туристичної інфраструктури. Типологія країн за економіко-географічними передумовами сталого розвитку туризму.

Розділ V. Структура та методика туристичного вивчення країни

Тема 12. Природно-географічна характеристика

Географічна характеристика країни з точки зору туризму. Опис території країни, її властивостей і складу. Визначення географічного положення країни. Географічне положення як умова розвитку туризму в країні. Послідовність опису природного середовища країни. Природні умови та природні ресурси країни, що мають інтерес для туризму.

Туристична характеристика клімату в країні. Визначення кліматичних поясів і параметрів клімату та їх впливу на туристичну активність в країні. Сезонні коливання кліматичних умов як фактори розвитку туризму. Оцінка параметрів погоди в процесі країнознавчого дослідження.

Вивчення вод світового океану та внутрішніх вод як елементів туристичної характеристики країни. Туристична характеристика морів, річок, озер та боліт. Підземні води та їх роль в підвищенні туристичної привабливості країни чи регіону.

Туристична характеристика рослинного та тваринного світу країни (флора і фауна). Визначення природних рослинних зон і країн. Оцінка умов існування тварин в країні. Тварини та рослини, що зникають і що охороняються. Ендемічні та реліктові тварини і рослини. Природоохоронна діяльність в країні. Опис природоохоронних територій (державних заповідників, заказників, резерватів та національних парків), як специфічних об'єктів туризму. Унікальні природні явища та об'єкти в країні.

Тема 13. Політична, економічна та історична характеристика

Вплив політичних умов в країні на розвиток туризму. Політична характеристика держави. Сувереніт держави. Визначення наявності залежних та спірних територій. Політичні конфлікти та «гарячі точки». Визначення форми правління в країні (монархія, республіка, країни Співдружності, джамахірія) та форми державного устрою (унітарна, федеративна та конфедеративна держава). Плюралістичні та клерикальні держави та типи політичного режиму в країні. Політична структура країни, її відношення до однопартійних чи багатопартійних держав. Столиця країни та адміністративно-територіальний поділ. Державні символи. Державна та офіційні мови в країні. Назви державних органів влади та державних посад.

Входження країни в міжнародні організації та союзи. Політичні блоки та економічні союзи. Змішані блоки країн. Підписані країною міждержавні договори та протоколи.

Економічні умови в країні та їх вплив на розвиток туризму. Оцінка рівня економічного розвитку країни та його вплив на туризм. Визначення укладу економіки країни та головних статей експорту та імпорту. Оцінка галузевої структури економіки, що має вплив на розвиток туризму (ступінь розвитку туристичної інфраструктури): транспорт, готельне та ресторанне господарство,

мережа туроператорів та турагентів, зв'язок, комунальне господарство, індустрія розваг і дозвілля, охорона здоров'я, освіта, спорт, сільське господарство, народні промисли. Характеристика грошової одиниці країни. Банкноти і монети, що мають ходження.

Роль історичної інформації в підвищенні туристичної привабливості країни. Основні напрямки історичної характеристики країни для сфери туризму: історія становлення держави, історія народів, видатні історичні події, видатні історичні особи, історичні регіони, археологічні та історичні пам'ятки.

Тема 14. Соціальна характеристика та культура

Населення країни як фактор (умова) та суб'єкт розвитку туризму в країні. Значення демографічної характеристики населення для визначення туристичної привабливості країни. Оцінка показників «якості» населення країни, структури зайнятості та рівня безробіття. Розміщення та густота населення. Розселення та ступінь урбанізації в країні. Опис міста та передмістя, як основних туристських DESTINATIONІЙ країни. Основні підходи до районування міста. Агломерати та мегаполіси країни. Процеси субурбанізації. Визначення головних міст країни. Характеристика сільських поселень. Форми сільського розселення в країні. Оцінка стану міграції населення в країні.

Туристична характеристика народів країни. Визначення расового, етнічного та національного складу населення, національних меншин та аборигенів.

Релігійна приналежність людини як важлива складова туристичного вивчення народів країни. Характеристика релігійного складу населення. Традиційні та нетрадиційні релігії і вірування в країні. Релігійні конфесії, що існують в країні. Наявність і роль в країні релігійного права.

Туристична характеристика культури народу, як об'єкту атракції. Складові культури. Характеристика мови та писемності в країні. Вхідження мови народу в мовну групу та мовну сім'ю. Відмінності між літературною та розмовною мовою. Існування діалектів мови. Невербальні форми спілкування народу. Символіка кольору. Характеристика мистецтва в країні. Характеристика національної архітектури та архітектурних пам'яток, музики і театру. Опис фольклору та його жанрів. Характеристика декоративно-прикладного мистецтва. Місце музеїв у туристичному описі країни. Видатні твори мистецтва. Культурні події та явища в країні як сучасні об'єкти туристської атракції.

Необхідність врахування культурних традицій народу в туристичній характеристиці країни. Етнічні, етнографічні та національні традиції. Опис звичаїв, обрядів, ритуалів та церемоній. Народні свята, фестивалі та ярмарки в країні. Характеристика національного одягу, народної творчості та ремесел. Традиційні для країни види спорту. Розвиток масової культури в країні.

Кулінарія як компонент культури. Традиції та культура харчування народів. Харчові продукти та раціон. Національна домашня та ресторанна кухня. Найпоширеніші кухні світу та їх характерні риси. Національні страви та напої. Релігійні особливості та обмеження в харчуванні.

Цивілізаційний підхід у туристичному країнознавстві. Цивілізаційний базис. Види сучасних цивілізацій. Проблеми міжцивілізаційних взаємовідносин в умовах глобалізації та розвитку міжнародного туризму.

Тема 15. Спеціальна туристична характеристика країни

Послідовність туристичного опису країни. Стан розвитку туристичної галузі в країні та її місце на міжнародному ринку туристичних послуг. Структура та динаміка туристичних потоків. Види туристичних ресурсів. Об'єкти туризму за їх класифікацією. Основні туристські дестинації країни. Туристські атракції. Рекреаційні зони, курорти та парки. Розроблені туристичні маршрути. Розвинуті види туризму в країні та їх географія. Органи управління туризмом та туристична політика. Рекорди країни.

Спеціальна туристична інформація про країну та необхідність її отримання туристом. Збір інформації щодо природних небезпечностей, безпеки життя, здоров'я та власності. Врахування поясного часу та його різниці з київським часом. Ступінь розвитку телефонного та мобільного зв'язку. Список довідкових телефонних номерів. Курси обміну національної валюти в основні валюти світу. Перелік святкових та неробочих днів. Робочий та неробочий час у країні. Напруга і частота електричного струму та специфіка електричної фурнітури в готелях. Митні правила, обмеження та туристичні формальності країни. Необхідність отримання візи, реєстрація та строки перебування в країні. Правила поведінки в країні. Можливість та розміри чайових в закладах гостинності. Туристична характеристика видів транспорту та спеціальної транспортної інфраструктури. Транспортна мережа, платні автотраси та можливість прокату авто. Правила дорожнього руху. Традиційні покупки туристів в країні та сувеніри. Наявність tax-free.

Розділ VI. Характеристика туристичних регіонів світу

Тема 16. Європейський туристичний макрорегіон

Структура та загальна характеристика Європейського туристичного регіону. Характеристика Південноєвропейського туристичного району. Північноєвропейський туристичний район. Західноєвропейський туристичний район. Центрально-Східноєвропейський туристичний район.

Провідні туристичні країни регіону, їх туристичні центри, розвинені види туризму.

Тема 17. Близькосхідний туристичний макрорегіон

Структура та загальна характеристика Близькосхідного туристичного регіону. Туристичне районування та зонування території країн Західної та Південно-Західної Азії, Єгипту та Лівії. Провідні туристичні країни регіону, їх туристичні центри, розвинені види туризму.

Тема 18. Азійсько-Тихоокеанський туристичний макрорегіон

Структура та загальна характеристика Азійсько-Тихоокеанського туристичного мезорегіону. Туристичне районування та зонування території країн Східної та Південно-Східної Азії, Австралії та Океанії. Провідні туристичні країни регіонів, їх туристичні центри, розвинені види туризму.

Структура та загальна характеристика Південно-Азійського туристичного мезорегіону. Туристичне районування та зонування території країн Південної Азії. Провідні туристичні країни регіону, їх туристичні центри, розвинені види туризму.

Тема 19. Африканський туристичний макрорегіон

Структура та загальна характеристика Африканського туристичного регіону. Туристичне районування та зонування території країн Африки (крім Лівії та Єгипту). Провідні туристичні країни регіону, їх туристичні центри, розвинені види туризму.

Тема 20. Американський туристичний макрорегіон

Структура та загальна характеристика Американського туристичного регіону. Туристичне районування та зонування території країн Північної, Південної, Центральної Америки, острівних країн і територій Карибського басейну. Провідні туристичні країни регіону, їх туристичні центри, розвинені види туризму.

Структура навчальної дисципліни

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год.
1	2	3
<p>Знати: теоретичні та методологічні засади географії туризму як науки; особливості методології та методики проведення досліджень для сфери туризму.</p> <p>Вміти: визначати специфіку географії туризму як наукової дисципліни; враховувати особливості методології та методики проведення досліджень для сфери туризму.</p>	<p>Розділ I. Теоретичні та методологічні основи географії туризму Тема 1. Географія туризму як наукова дисципліна. Методологія досліджень в туризмі. Лекція № 1. План лекції: 1. Туризм як соціально-еколого-економічна система. Історичні періоди розвитку туризму. 2. Туризм як об'єкт географічного дослідження. Об'єкт, предмет і завдання географії туризму. 3. Термінологічний апарат географії туризму. Туристська мотивація. 4. Класифікація туризму. Форми та види туризму. 5. Методологічні підходи до комплексної оцінки туристичного потенціалу території. Оцінка туристичних ресурсів. 6. Методи збору географічної інформації. Картографічний метод та форми його використання в географії туризму. Класичні туристичні карти.</p> <p>Рекомендовані джерела: Основні: 2, 3, 7. Додаткові: 8, 17, 20. Інтернет-ресурси: 21, 24.</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів. Поглиблене вивчення окремих питань теми лекції на основі опрацювання спеціалізованої літератури та пошуку інформації у середовищі Internet. Окремі завдання виконуються індивідуально. Інші колективно – в рамках сформованої підгрупи. <i>Підготовка до практичного заняття:</i> 1. Написати та підготувати для презентації власну туристську біографію за відповідними критеріями. 2. Опрацювати спеціальну літературу та зібрати матеріал щодо особливостей цілей, мотивів та географії туристської подорожі різних психотипів туристів. Результати роботи представити у вигляді таблиці в рамках виконання колективного завдання самостійної роботи. 3. На контурній карті нанести території, де спостерігається прояв стимулюючих і лімітуючих розвиток туризму чинників.</p>	4

	<p>4. На контурній карті нанести географію основних напрямків міжнародного туризму.</p> <p>5. Знайти інформацію щодо використання прикладних комп'ютерних програм для складання географічних карт для цілей туризму.</p> <p>6. Підготувати набір контурних карт для опанування методики використання картографічного методу в географічних дослідженнях у сфері туризму.</p>	
	<p>Практичне заняття № 1 Питання до заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретичні основи географії туризму. 2. Зв'язок дисципліни з іншими науками. 3. Основні категорії географії туризму. 4. Сучасні наукові концепції географії туризму. 5. Методика побудови картографічних моделей. 6. Джерела пошуку географічної інформації, методи її збору, оцінки та упорядкування. 7. Метод типологічного аналізу в географії туризму. <p>Завдання до заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Доповісти власну туристську біографію. 2. Презентувати результати виконання колективного завдання «Психотипи туристів та їх характеристика с позиції сучасних положень географії туризму». 3. Опрацювати методику побудови картографічних моделей та заповнення контурних карт у процесі проведення географічних досліджень. 	2
<p>Знати: основи географії туристських потоків, доходів і витрат; методики розрахунку показників.</p> <p>Вміти: давати географічну та статистичну оцінку показників</p>	<p>Тема 2. Географія туристських потоків, доходів і витрат</p> <p>Лекція №2. План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Туристський потік як об'єкт географічного дослідження. 2. Географічна та статистична оцінка туристських потоків. 3. Географічна оцінка туристських доходів та витрат. <p>Рекомендовані джерела: Основні: 2, 3, 7. Додаткові: 8, 14, 19. Інтернет-ресурси: 21, 22.</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поглиблене вивчення окремих питань теми лекції на основі опрацювання спеціалізованої літератури та пошуку інформації у середовищі Internet. 2. Опанування методики оцінки обсягів, інтенсивності та нерівномірності туристського потоку, туристських доходів та витрат, вирішивши відповідні розрахункові завдання. <p><i>Підготовка до практичного заняття:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розглянути методики розрахунку показників (коефіцієнтів), що дають можливість оцінити обсяги, інтенсивність та нерівномірність туристського потоку. 	4

	2. Розглянути методики оцінки та провести географічну інтерпретацію обсягів туристських доходів та витрат в різних країнах світу.	
	<p>Практичне заняття № 2</p> <p>Питання до заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методика географічної оцінки туристських потоків. 2. Методика розрахунку туристських потоків. 3. Методика розрахунку туристських доходів та витрат. <p>Завдання до заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Користуючись контурною картою світу позначте країни та регіони з позитивним та негативним туристським сальдо. 2. На контурній карті (завдання 1) схематично позначити напрямки внутрішнього та зовнішнього туризму. 3. На контурній карті позначте країни «активного» та «пасивного» туризму. 	2
<p>Знати: підходи до визначення та класифікації туристичних ресурсів.</p> <p>Вміти: працювати с картографічним матеріалом; визначати типологію туристичних ресурсів.</p>	<p>Розділ II. Туристичне ресурсознавство Тема 3. Класифікація та географічна оцінка туристичних ресурсів</p> <p>Лекція № 3. План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Туристичні та туристично-рекреаційні ресурси як основа формування туристичного потенціалу. 2. Підходи до класифікації туристичних та туристично-рекреаційних ресурсів. 3. Освоєння, оцінка та використання туристичних ресурсів. <p>Рекомендовані джерела: Основні: 2, 3, 4, 7. Додаткові: 8, 11, 20. Інтернет-ресурси: 21, 24.</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поглиблене вивчення окремих питань теми лекції на основі опрацювання спеціалізованої літератури та пошуку географічної інформації щодо туристичних ресурсів світу у середовищі Internet. 2. Виконання колективного завдання по групах, яке включає пошук, обробку, систематизацію даних про класифікації та оцінку туристичних ресурсів. <p><i>Підготовка до практичного заняття:</i> На картосхемі Європи позначте об'єкти Всесвітньої спадщини, що охороняються ЮНЕСКО (Стоунхендж, Акрополь, Олімпія, Помпеї, Пон-Дю-Гар, Несебір, Собори Кельна, Лувр, Сан-Сусі, Пізанська башта... - продовжить перелік об'єктів).</p>	5
	<p>Практичне заняття № 3</p> <p>Питання до заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Властивості туристичних та туристично-рекреаційних ресурсів. 	2

	<p>2. Проблема освоєння та користування туристичними ресурсами.</p> <p>3. Реєстр туристичних ресурсів та кадастр туристично-рекреаційних ресурсів.</p> <p>Завдання до заняття:</p> <p>На контурній карті світу нанести сім чудес світу, сім чудес України, нові сім чудес світу, нові сім природних чудес світу, сім природних чудес України.</p>	
<p>Знати: методики проведення географічної характеристики природних туристичних ресурсів.</p> <p>Вміти: давати комплексну географічну характеристику природним туристичних ресурсів.</p>	<p align="center">Тема 4. Природні туристичні ресурси</p> <p>Лекція № 4. План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та класифікація природних ресурсів. 2. Кліматичні та бальнеологічні ресурси. 3. Водні та біотичні ресурси. 4. Ресурси природно-заповідного фонду. 5. Ландшафтні ресурси. <p>Рекомендовані джерела: Основні: 2, 3, 4, 7. Додаткові: 8, 11, 20. Інтернет-ресурси: 21, 24.</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поглиблене вивчення окремих питань теми лекції на основі опрацювання спеціалізованої літератури та пошуку географічної інформації щодо природних туристичних ресурсів світу у середовищі Internet. 2. Виконання колективного завдання по групах, яке включає пошук, обробку, систематизацію даних про географію природних ресурсів по різних регіонах України, Європейського туристичного регіону та інших країнах світу (за вибором), зібраних з різних інформаційних джерел та обов'язковим дотриманням структури викладення у відповідності до запропонованої методики географічної характеристики. <p><i>Підготовка до практичного заняття:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготувати інформаційний матеріал та презентацію географічної оцінки обраних групою окремих видів природних туристичних ресурсів по різних регіонах України, Європейського туристичного регіону та інших туристичних регіонах світу (за вибором). 	5
	<p>Практичні заняття № 4 Питання до заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ресурси природно-заповідного фонду. 2. Сутність та класифікація природних ресурсів. 3. Кліматичні та бальнеологічні ресурси. 4. Водні та біотичні ресурси. 5. Географія природних біосферних заповідників, національних природних парків. 	2

	<p>6. Туристична привабливість природно-антропогенних біотичних ресурсів: парки-садово-паркового мистецтва, дендропарки, ботанічні сади, зоологічні парки. акваріуми та океанарії.</p> <p>7. Мисливські угіддя. Мисливська фауна.</p> <p>8. Ландшафтні та орографічні туристичні ресурси.</p> <p>9. Пейзажна естетика, живописність та різнохарактерність ландшафту.</p> <p>Завдання до заняття:</p> <p>1. Провести презентацію результатів дослідження обраних видів туристичних ресурсів відповідно до програми дослідження, як колективне завдання, що виконувалося в рамках самостійної роботи.</p> <p>2. Нанести на контурній карті світу основні природні туристичні ресурси світу (водні, кліматичні, орографічні, лісові, приморсько-пляжні, спелеоресурси).</p> <p>3. Скласти схему структури природно-заповідного фонду (ПЗФ).</p> <p>4. Нанести на контурній карті основні природні заповідники (в т.ч. біосферні) та національні природні парки світу.</p> <p>5. Нанести на контурній карті світу країни з найбільшими бальнеологічними та спелеоресурсами.</p>	
<p>Знати: методики проведення географічної характеристики природних туристичних ресурсів.</p> <p>Вміти: давати комплексну географічну характеристику природним туристичних ресурсів.</p>	<p align="center">Тема 5. Культурно-історичні та інфраструктурні ресурси туризму</p> <p>Лекція № 5. План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Класифікація культурно-історичних ресурсів. 2. Археологічні та архітектурні туристичні ресурси. 3. Пам'ятки історії та культури як туристичні ресурси. 4. Етнічні та етнографічні туристичні ресурси. Подієві ресурси туризму. 5. Туристична інфраструктура. Розвиток туристичної інфраструктури світу. <p>Рекомендовані джерела: Основні: 2, 3, 4, 7. Додаткові: 8, 11, 20. Інтернет-ресурси: 21, 24.</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поглиблене вивчення окремих питань теми лекції на основі опрацювання спеціалізованої літератури та пошуку географічної інформації щодо культурно-історичних та інфраструктурних ресурсів світу у середовищі Internet. 2. Виконання колективного завдання по групах, яке включає пошук, обробку, систематизацію даних про географію культурно-історичних та інфраструктурних туристичних ресурсів по різних регіонах України, 	5

	<p>Європейського туристичного регіону та інших країнах світу (за вибором), зібраних з різних інформаційних джерел та обов'язковим дотриманням структури викладення у відповідності до запропонованої методики географічної характеристики.</p> <p><i>Підготовка до практичного заняття:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготувати інформаційний матеріал та презентацію географічної оцінки обраних групою окремих видів культурно-історичних та інфраструктурних ресурсів туризму по різних регіонах України, Європейського туристичного регіону та інших туристичних регіонах світу (за вибором). 2. Накреслити структуру туристичної інфраструктури. 3. 	
	<p>Практичні заняття № 5</p> <p>Питання до заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Класифікація культурно-історичних ресурсів. 2. Археологічні та архітектурні туристичні ресурси. 3. Пам'ятки історії та культури як туристичні ресурси. 4. Етнічні та етнографічні туристичні ресурси. Подієві ресурси туризму. 5. Туристична інфраструктура. Розвиток туристичної інфраструктури світу. <p>Завдання до заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нанести на контурній карті світу основні архітектурні пам'ятки Європейського туристичного регіону та світу. 2. Нанести на контурній карті світу приклади біографо-соціальних та подієвих ресурсів. 3. Позначити на контурній карті найбільші готелі України, Європи, світу. 4. Позначити найбільші світові готельні ланцюги. 5. Провести презентацію результатів дослідження обраних видів туристичних ресурсів відповідно до програми дослідження, як колективне завдання, що виконувалося в рамках самостійної роботи. 	2
<p>Знати: географічну характеристику рекреаційних та активних видів туризму.</p>	<p>Розділ III. Географія спеціальних видів туризму Тема 6. Географія рекреаційних та активних видів туризму.</p> <p>Лекція №6.</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Географія купально-пляжного туризму. 2. Географія лікувально-оздоровчого туризму. 3. Географія розважального туризму. 4. Географія круїзного туризму. 5. Характеристика та географія гірськолижного туризму. 6. Характеристика та географія дайв- та гольф-туризму. 7. Характеристика та географія екстремальних та пригодницьких видів туризму 	2

Вміги: характеризувати туристичний потенціал країни для розвитку рекреаційних та активних видів туризму	Рекомендовані джерела: Основні: 2, 3, 4, 7. Додаткові: 8, 12, 20. Інтернет-ресурси: 21, 22, 24.	
	Самостійна робота студентів. 1. Поглиблене вивчення окремих питань теми лекції на основі опрацювання спеціалізованої літератури та пошуку географічної інформації у середовищі Internet щодо територіальної організації та центрів розвитку рекреаційних та активних видів туризму. 2. Виконання колективного завдання по групах, яке включає збір, обробку та систематизацію інформаційного матеріалу щодо географічної характеристики одного з обраних групою видів рекреаційного та активного туризму по різних туристичних регіонах світу. <i>Підготовка до практичного заняття:</i> 1. Підготувати інформаційний матеріал та презентацію географічної оцінки обраних видів рекреаційного та активних видів туризму по різних туристичних регіонах світу. 2. Підготувати шаблони для побудови картографічних моделей «Туристичні центри рекреаційних та активних видів туризму». 3. На картографічній моделі (завдання 2) позначити центри, райони розвитку та маршрути круїзного, екстремального та регіони пригодницького туризму світу, Європи та України.	5
	Практичне заняття № 6 Питання до заняття: 1. Типологія курортів. 2. Географія купально-пляжного туризму. 3. Географія лікувально-оздоровчого туризму. 4. Географія круїзного туризму. 5. Характеристика та географія гірськолижного туризму. 6. Характеристика та географія дайв- та гольф-туризму. 7. Характеристика та географія екстремальних та пригодницьких видів туризму Завдання до заняття: 1. Географічна характеристика та презентація одного з рекреаційних видів туризму. 2. Розробка картографічної моделі «Туристичні центри рекреаційних видів туризму». 3. Географічна характеристика та презентація одного з активних видів туризму по регіонах світу. 4. Розробка картографічних моделей «Туристичні центри активних видів туризму». 5. На контурних картах позначити основні центри та регіони екстремального та пригодницького туризму світу, Європи та України.	2

<p>Знати: географічну характеристику культурно-пізнавального та подієвого туризму.</p> <p>Вміти: характеризувати туристичний потенціал країни для розвитку культурно-пізнавального та подієвого туризму.</p>	<p style="text-align: center;">Тема 7. Географія культурно-пізнавального та подієвого туризму</p> <p>Лекція № 7. План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Географічна оцінка та типи культурно-пізнавального туризму. 2. Географія найпоширеніших туристичних маршрутів культурно-пізнавального туризму в світі та Україні. 3. Характеристика та типи подієвого туризму. 4. Географія та перспективи розвитку подієвого туризму в світі та в Україні. <p>Рекомендовані джерела: Основні: 2, 3, 4, 7. Додаткові: 8, 10, 11, 13, 16. Інтернет-ресурси: 21, 22, 24.</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поглиблене вивчення питань теми лекції на основі опрацювання спеціалізованої літератури та пошуку географічної інформації у середовищі Internet щодо територіальної організації та центрів розвитку культурно-пізнавального та подієвого туризму. 2. Виконання колективного завдання по групах, яке включає збір, обробку та систематизацію інформаційного матеріалу щодо географічної характеристики обраного групою виду культурно-пізнавального та подієвого туризму по одному з туристичних регіонів світу. <p><i>Підготовка до практичного заняття:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготувати інформаційний матеріал та презентацію географічної оцінки обраного групою виду культурно-пізнавального та подієвого туризму по одному з туристичних регіонів світу. 2. Підготувати шаблони для побудови картографічних моделей «Туристичні центри культурно-пізнавального та подієвого туризму». 	5
	<p>Практичне заняття № 7</p> <p>Питання до заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Класифікація подієвого туризму. 2. Географія турів, центрів та регіонів подієвого туризму в Україні, Європейському туристичному регіоні, світі. 3. Географія найбільш атрактивних маршрутів та регіонів розвитку культурно-пізнавального туризму. <p>Завдання до заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Презентація географії культурно-пізнавального та подієвого туризму по туристичних регіонах світу. 2. Розробка картографічних моделей «Туристичні центри культурно-пізнавального та подієвого туризму» 	2

<p>Знати: географічну характеристику та видову структуру ділового, релігійного туризму та паломництва.</p> <p>Вміти: характеризувати туристичний потенціал країни для розвитку ділового, релігійного туризму та паломництва</p>	<p align="center">Тема 8. Географія ділового, релігійного туризму та паломництва</p> <p>Лекція № 8. План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика та видова структура ділового туризму. 2. Географія конгресного, наукового та виставкового туризму. 3. Характеристика та види релігійного туризму. 4. Географія релігійного туризму та паломництва у християнстві, ісламі. 5. Географія релігійного туризму та паломництва в інших релігіях 6. Екскурсійний та науковий туризм релігійної тематики. <p>Рекомендовані джерела: Основні: 2, 3, 4, 7. Додаткові: 8, 11, 20. Інтернет-ресурси: 21-24.</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поглиблене вивчення питань теми лекції на основі опрацювання спеціалізованої літератури та пошуку географічної інформації у середовищі Internet щодо територіальної організації та центрів розвитку ділового, релігійного туризму та паломництва. 2. Виконання колективного завдання по групах, яке включає збір, обробку та систематизацію інформаційного матеріалу щодо географічної характеристики ділового, релігійного туризму та паломництва за основними релігіями по одному з туристичних регіонів світу. <p><i>Підготовка до практичного заняття:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготувати інформаційний матеріал та презентацію географії ділового, релігійного туризму та паломництва в рамках колективного завдання самостійної роботи. 2. Підготувати шаблони для побудови картографічних моделей «Діловий туризм в світі» та «Центри та регіони релігійного туризму». 	5
	<p>Практичне заняття № 8 Питання до заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Географія центрів ділового туризму. 2. Географія конгресного та наукового туризму. 3. Географія виставкового туризму. 4. Географія інсентив-туризму. 5. Характеристика та види релігійного туризму. 6. Географія релігійного туризму та паломництва у християнстві. 7. Географія релігійного туризму та паломництва в ісламі. 	2

	<p>8. Географія релігійного туризму та паломництва в інших релігіях.</p> <p>9. Екскурсійний та науковий туризм релігійної тематики.</p> <p>Завдання до заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Презентація географії ділового туризму за регіонами світу. 2. Розробка картографічних моделей «Діловий туризм в світі». 3. Презентація географії релігійного туризму за видами релігій. 4. Розробка картографічних моделей «Центри та регіони релігійного туризму». 	
<p>Знати: географічну характеристику та видову структуру міського, сільського та екологічного туризму.</p> <p>Вміти: характеризувати туристичний потенціал країни для розвитку міського, сільського та екологічного туризму</p>	<p style="text-align: center;">Тема 9. Географія міського, сільського та екологічного туризму</p> <p>Лекцій №9 План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міста як туристичні центри, їх типи та географічна оцінка. 2. Географічна оцінка сучасних мегаполісів – центрів міжнародного туризму. 3. Географія сільського туризму в світі. Моделі організації сільського туризму. 4. Тенденції розвитку та види екологічного туризму. 5. Національні парки як об'єкти екологічного туризму. 6. Географія екологічного туризму в Європейському туристичному регіоні та світі. <p>Рекомендовані джерела: Основні: 2, 3, 4, 7. Додаткові: 8, 9, 15, 18. Інтернет-ресурси: 21-24.</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поглиблене вивчення питань теми лекції на основі опрацювання спеціалізованої літератури та пошуку географічної інформації у середовищі Internet щодо територіальної організації та центрів розвитку міського, сільського та екологічного туризму. 2. Виконання колективного завдання по групах, яке включає збір, обробку та систематизацію інформаційного матеріалу щодо географічної характеристики міського, сільського та екологічного туризму по одному з туристичних регіонів світу. <p><i>Підготовка до практичного заняття:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготувати матеріали для проведення географічної характеристики та презентацію географії міського, сільського та екологічного туризму за туристичними регіонами світу в рамках колективного завдання самостійної роботи. 2. Підготувати шаблони для побудови картографічних моделей «Центри та регіони розвитку міського, сільського та екологічного туризму». 	4

	<p>Практичне заняття № 9 Завдання до заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Презентація географії міського та сільського туризму за туристичними регіонами світу. 2. Розробка картографічних моделей «Центри та регіони розвитку міського та сільського туризму». 3. Презентація географії екологічного туризму за туристичними регіонами світу. 4. Розробка картографічних моделей «Центри та регіони розвитку екологічного туризму». 	2
<p>Знати: теоретичні та методологічні засади загального країнознавства як науки; специфіку туристичного країнознавства як науки, що формує світогляд майбутнього фахівця з міжнародного туризму; особливості технології проведення країнознавчого дослідження для сфери туризму.</p>	<p>Розділ IV. Методологічні основи туристичного країнознавства Тема 10. Країнознавство як наукова дисципліна. Країнознавство у сфері туризму Лекція №10. План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та основні завдання країнознавства як наукової дисципліни. 2. Еволюція країнознавчої думки. Сучасні наукові концепції країнознавства. 3. Методологія країнознавчого дослідження. 4. Місце та роль країнознавства в системі наук про туризм. Туристичне країнознавство, його особливості та основні категорії. 5. Програма країнознавчого дослідження в туризмі. 6. Туристична індустрія та її складові. <p>Рекомендовані джерела: Основні: 4, 7. Додаткові: 8, 17, 20. Інтернет-ресурси: 21-24.</p>	2
<p>Вміти: проводити загальне країнознавче дослідження; характеризувати туристичний об'єкт відповідно до програми країнознавчого дослідження в туризмі</p>	<p>Самостійна робота студентів. Поглиблене вивчення окремих питань теми лекції на основі опрацювання спеціалізованої літератури та пошуку інформації у середовищі Internet. Окремі завдання виконуються індивідуально. <i>Підготовка до практичного заняття:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Скласти дайджест основних джерел країнознавчої інформації. 2. Опрацювати категорійно-понятійний апарат загального та туристичного країнознавства. 3. Опрацювати структуру програми країнознавчого дослідження в туризмі. 4. Опрацювати методику аналітичного та синтетичного підходу до збору інформації в системі географічних наук в туризмі. 5. Охарактеризувати основні засоби та джерела пошуку інформації для туристичного країнознавчого дослідження. 	4

	<p><i>Підготувати реферати на тему:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Концепції проблемного країнознавства. 2. Концепції культурно-образного країнознавства. 3. Методологічні засади екологічного підходу до країнознавства. 4. Методика пошуку країнознавчої інформації в середовищі Internet за допомогою пошукових систем, тематичних каталогів, туристичних порталів. 5. Туристичне країнознавство в системі маркетингу туристичних підприємств. 	
	<p>Практичне заняття № 10 Питання до заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет, об'єкт та метод країнознавства як наукової дисципліни. 2. Основні етапи еволюційного розвитку країнознавства та його наукові школи і концепції. 3. Сучасні принципи країнознавства. 4. Програма країнознавчого дослідження та основні концептуальні підходи до її формування. 5. Методи країнознавчого дослідження. <p>Завдання до заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зобразити у вигляді таблиці порівняльну характеристику підходів до визначення сутності країнознавства. 2. Побудуйте алгоритм характеристики туристичного об'єкту. 3. Накреслити схему, що ілюструє систему географічних наук у туризмі. 4. Показати схематично територіальну структуру туристичної дестинації. 5. Скласти таблицю спеціальних категорій і понять, які використовуються в туристичному країнознавстві. 6. Накреслити структуру туристичної інфраструктури 	2
<p>Знати: принципи регіонального підходу в процесі туристичної оцінки країн; особливості туристичного районування світу.</p>	<p align="center">Тема 11. Туристичне регіоназнавство</p> <p>Лекція №11. План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Районування та регіональний поділ світу 2. Особливості туристичного районування світу 3. Типологія країн світу 4. Туристичне районування України <p>Рекомендовані джерела: Основні: 3, 4, 7. Додаткові: 8, 17, 20. Інтернет-ресурси: 21-24.</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів. Поглиблене вивчення окремих питань теми лекції на основі опрацювання спеціалізованої літератури, картографічних матеріалів та пошуку інформації у середовищі Internet. Окремі завдання виконуються індивідуально.</p>	5

<p>Вміги: аналізувати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.</p>	<p><i>Підготовка до практичного заняття:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Визначити географічне положення та структуру наступних регіонів: <ul style="list-style-type: none"> Західна Європа, Східна та Центральна Європа, Північна Європа, Південна Європа; Південно-Західна Азія, Центральна Азія, Південна Азія, Східна Азія, Південно-Східна Азія; Північна Америка, Центральна Америка, Південна Америка, Англо-Америка та Латинська Америка, Мезоамерика, Країни Карибського басейну, Вест-Індія, Ла-Платські країни, Андські країни; Північна Африка, Західна Африка, Центральна Африка, Східна Африка, Південна Африка; Австралія і Нова Зеландія, Океанія, Меланезія, Полінезія, Мікронезія. Визначити географічне положення та структуру наступних історико-географічних субрегіонів: Близький Схід, Середній Схід, Середня Азія, Сахель, Магриб, Левант, Закавказзя, Далекий Схід, Скандинавія, Прибалтика (країни Балтії), Балканські країни. Визначити географічне положення та структуру наступних регіонів згідно зі статистикою ЮНВТО: Європейський регіон, Американський регіон, Африканський регіон, Близькосхідний регіон, Азіатсько-Тихоокеанський регіон, Південно-азіатський регіон. 	
	<p>Практичне заняття № 11 Питання до заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> Характеристика основних підходів до визначення регіону, критеріїв класифікації та видів регіонів. Географічне положення та структура регіонів світу. Географічне положення та структура історико-географічних субрегіонів. Географічне положення та структура туристичних регіонів згідно зі статистикою ЮНВТО. Характеристика історико-географічних регіонів України. <p>Завдання до заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> На контурній карті позначити туристичні макрорегіони світу. На контурній карті позначити історико-географічні субрегіони. На контурній карті позначити туристичні регіони згідно зі статистикою ЮНВТО. 	2

<p>Знати: методику проведення природно-географічної характеристики країни з позиції туристичного країнознавства; послідовність опису природного середовища країни.</p>	<p>Розділ V. Структура та методика туристичного вивчення країни Тема 12. Природно-географічна характеристика Лекція № 12. План лекції: 1. Методика вивчення географічного положення країни. 2. Туристична характеристика рельєфу, клімату та водних ресурсів країни. 3. Туристична характеристика рослинного та тваринного світу країни. Рекомендовані джерела: Основні: 2, 3, 4, 7. Додаткові: 8, 17, 20. Інтернет-ресурси: 21-24.</p>	2
<p>Вміти: давати оцінку природно-ресурсному потенціалу країни з точки зору туризму</p>	<p>Самостійна робота студентів. 1. Поглиблене вивчення окремих питань теми лекції на основі опрацювання спеціалізованої літератури, картографічних матеріалів та пошуку інформації у середовищі Internet. 2. Індивідуальне завдання включає пошук, обробку, систематизацію даних про країну (регіон) (за варіантами) з різних інформаційних джерел з обов'язковим дотриманням структури викладання відповідно до п.1 <i>Програми країнознавчого дослідження в туризмі</i>, яка наводиться нижче (відповідно до тематики практичного заняття).</p> <p>ПРОГРАМА КРАЇНОЗНАВЧОГО ДОСЛІДЖЕННЯ В ТУРИЗМІ</p> <p>1. Природно-географічна характеристика країни 1.1. Географічне положення країни та опис її території. 1.2. Туристична характеристика рельєфу країни. 1.3. Туристична характеристика клімату країни. 1.4. Туристична характеристика водних ресурсів країни. 1.5. Туристична характеристика рослинного та тваринного світу країни, її природоохоронних територій. 1.6. Унікальні природні явища та об'єкти країни.</p> <p>2. Політична характеристика країни 2.1. Офіційна назва, форма правління та форма державного устрою країни. 2.2. Державні органи влади та державні посади в країні. 2.3. Адміністративно-територіальний поділ, залежні та спірні території. 2.4. Тип політичного режиму в країні. 2.5. Політичні конфлікти в країні.</p>	5

	<p>2.6. Столиця країни, державні символи, державна та офіційні мови в країні, державні свята.</p> <p>2.7. Вхідження країни у міждержавні об'єднання, союзи, блоки.</p> <p>3. Економічна характеристика країни (з точки зору туризму)</p> <p>3.1. Рівень економічного розвитку та уклад економіки країни.</p> <p>3.2. Головні статті експорту та імпорту країни.</p> <p>3.3. Грошова одиниця та банкноти країни.</p> <p>3.4. Характеристика туристичної інфраструктури країни.</p> <p>4. Коротка історична довідка про країну</p> <p>5. Соціальна характеристика країни</p> <p>5.1. Демографічна та якісна характеристика населення країни.</p> <p>5.2. Туристична характеристика розміщення та розселення людей в країні. Головні міста країни.</p> <p>5.3. Туристична характеристика народів країни (расовий, етнічний, національний склад).</p> <p>5.4. Релігійна характеристика народів країни.</p> <p>6. Туристична характеристика культури народів країни</p> <p>6.1. Характеристика мови, писемності та невербальних форм спілкування народу.</p> <p>6.2. Туристична характеристика видів мистецтва.</p> <p>6.3. Туристична характеристика культурних традицій народу.</p> <p>6.4. Характеристика кухні, традицій та культури харчування народів.</p> <p>7. Спеціальна туристична характеристика країни</p> <p>7.1. Оцінка рівня розвитку туризму в країні.</p> <p>7.2. Характеристика туристичних районів та туристичних центрів країни, їх туристичних ресурсів.</p> <p>7.3. Географія різних видів туризму в країні.</p> <p>7.4. Рекорди країни.</p> <p>7.5. Спеціальна туристична інформація про країну.</p>	
	<p>Практичне заняття № 12</p> <p>Питання до заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роль рельєфу у країнознавчій характеристиці природи. Його значення для туризму. 2. Системоутворююча роль клімату в туристичному країнознавстві. Відмінність між кліматом і погодою. 3. Роль водних ресурсів у туристичному країнознавстві. 4. Взаємозалежність рослинності (тваринного світу) і туризму в країні. Наведіть приклади. 5. Місце охоронних територій у розвитку туризму. <p>Завдання до заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. За картами атласу визначити і підписати на контурній карті світу країни, що різняться за площею території. 	2

	<p>2. За картами атласу визначити і підписати на контурній карті світу країни, що різняться за площею території.</p> <p>3. За картами атласу визначити і підписати на контурній карті світу країни, що різняться за рельєфом.</p> <p>4. За допомогою карт атласу на контурній карті світу позначити основні природоохоронні об'єкти світу.</p>	
<p>Знати: методику проведення політичної, економічної та історичної характеристики країни в туристичному країнознавстві; з'ясувати значення політичних та економічних умов в країні та їх вплив на розвиток туризму.</p> <p>Вміти: викладати та аналізувати історичну інформацію в підвищені туристичної привабливості країни</p>	<p>Тема 13. Політична, економічна та історична характеристика</p> <p>Лекція №13. План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вивчення політичних умов розвитку туризму. 2. Економіка країни та туризм. 3. Туристичний аналіз історії країни. <p>Рекомендовані джерела: Основні: 2, 3, 4, 7. Додаткові: 8, 17, 20. Інтернет-ресурси: 21-24.</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поглиблене вивчення окремих питань теми лекції на основі опрацювання спеціалізованої літератури, картографічних матеріалів та пошуку інформації у середовищі Internet. 2. Індивідуальне завдання включає пошук, обробку, систематизацію даних про країну (регіон) (за варіантами) з різних інформаційних джерел з обов'язковим дотриманням структури викладання відповідно до п. 2, 3, 4 Програми країнознавчого дослідження в туризмі (відповідно до тематики практичного заняття). 	5
	<p>Практичне заняття № 13 Питання до заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості внутрішньої та зовнішньої політики в країні, їх вплив на туризм; основні риси державної політики в сфері туризму в різних типах країн. 2. Значення і функції державних кордонів. 3. Значення характеристики столиці для туризму. 4. Різні типи укладу економіки, структура форм власності, типи ведення господарства, їх вплив на розвиток туризму. 5. Зміст понять «туристична інфраструктура» та «туристична індустрія» з позиції туристичного країнознавства. Охарактеризуйте галузі, що складають туристичну інфраструктуру. 6. Поняття міжнародної економічної спеціалізації. Країни із туристичною спеціалізацією. 7. Основна потреба туристів в історії; зміст поняття «меморіальна історія», її роль в туристичному країнознавстві. 	2

	<p>Завдання до заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. За картами атласу опрацювати державний лад країн світу і нанести на контурну карту країни з різними формами державного правління та державного устрою. 2. На контурну карту світу нанести країни з різними типами політичного режиму. 3. Нанести на контурну карту світу країни – «гарячі точки» (в яких відбуваються політичні міжнародні, міжрелігійні, міжрасові війни, суперечки, конфлікти, терористичні акти). 4. Користуючись картами атласу (карта «Типи країн світу») визначити до якого типу економічного розвитку відносяться країни з найбільшим розвитком туристичної індустрії. 5. Користуючись картами атласу (карта «Міжнародний туризм») визначити країни, які отримують найбільший прибуток від туризму (в млрд. дол. США) та країни з найбільшою зайнятістю населення в сфері обслуговування. 6. На контурній карті позначити міста світу, в яких розташовані готелі найвищого класу обслуговування. 7. Користуючись картами атласу (карта «Міжнародний туризм») нанести на контурну карту основні напрямки туристичних потоків. 8. На контурну карту нанести країни, в яких знаходяться видатні археологічні та історичні пам'ятки світового значення; країни, в яких відбувалися видатні історичні події та країни – батьківщини видатних історичних осіб. 	
<p>Знати: методику проведення соціальної характеристики та туристичної характеристики культури країни в туристичному країнознавстві; з'ясувати роль населення країни як фактора та суб'єкта розвитку туризму в країні та значення демографічної характеристики населення для</p>	<p>Тема 14. Соціальна характеристика та культура Лекція №14. План лекції: 1. Туристична характеристика народонаселення країни та її народів. 2. Країнознавчий підхід до вивчення складових культури народу. 3. Кулінарні традиції та національна кухня як ключовий компонент туристичного країнознавства. 4. Цивілізаційний підхід в туристичному країнознавстві. Рекомендовані джерела: Основні: 3, 4, 7. Додаткові: 8, 17, 20. Інтернет-ресурси: 21-24.</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів. 1. Поглиблене вивчення окремих питань теми лекції на основі опрацювання спеціалізованої літератури, картографічних матеріалів та пошуку інформації у середовищі Internet.</p>	5

<p>визначення туристичної привабливості країни</p> <p>Вміти: визначати необхідність культурних традицій народу та роль культурних подій та явищ в країні як сучасних об'єктів туристичної атракції</p>	<p>2. Індивідуальне завдання включає пошук, обробку, систематизацію даних про країну (регіон) (за варіантами) з різних інформаційних джерел з обов'язковим дотриманням структури викладання відповідно до п.5, 6 <i>Програми країнознавчого дослідження в туризмі</i> (відповідно до тематики практичного заняття).</p>	
	<p>Практичне заняття № 14</p> <p>Питання до заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методика кількісної та якісної оцінки населення країни. Значення результати цієї оцінки для туризму. 2. Вплив особливостей розміщення населення на розвиток туризму. 3. Роль і значення міст у розвитку туризму в країні. 4. Зміст терміна «культура» з позицій туристичного країнознавства; особливе значення культурних традицій народу для розвитку туризму в країні. 5. Значення культури та традицій харчування народу у формуванні туристичної привабливості країни (регіону). 6. Методика оцінки складових кулінарних традицій та національної (регіональної) кухні в туристичному країнознавстві. 7. Сутність цивілізаційного підходу в туристичному країнознавстві, характеристика сучасних цивілізацій світу. <p>Завдання до заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Накреслити структуру, яка ілюструє кількісні та якісні параметри оцінки населення, дайте їм характеристику. 2. Визначте густоту населення країн (за варіантами); користуючись картою атласу (карта «Розміщення населення») нанесіть на контурну карту найбільш густонаселені країни світу. 3. За допомогою карт атласу (карта «Урбанізація. Міграції населення») позначте на контурній карті найбільш і найменш урбанізовані країни та найбільші міста світу. 4. Накреслити схему складових культури народу. 5. Користуючись картами атласу (карта «Мови і народи світу») позначте на контурній карті поширення офіційних мов світу. 6. Користуючись картами атласу (карта «Релігії світу») позначте на контурній карті поширення основних і локальних релігій світу. 7. На контурній карті світу позначте сучасні цивілізації світу. 	<p>2</p>

<p>Знати: методику послідовного туристичного опису країни.</p> <p>Вміти: представляти професійну туристичну інформацію під час формування та просування туристичного продукту</p>	<p>Тема 15. Спеціальна туристична характеристика країни</p> <p>Лекція № 15 План лекції: 1. Характеристика стану розвитку туристичної галузі в країні. 2. Методика вивчення туристичних ресурсів та географії туризму країни. 3. Спеціальна туристична інформація про країну. Рекомендовані джерела: Основні: 3, 4, 7. Додаткові: 8, 17, 20. Інтернет-ресурси: 21-24.</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів.</p> <p>1. Поглиблене вивчення окремих питань теми лекції на основі опрацювання спеціалізованої літератури, картографічних матеріалів та пошуку інформації у середовищі Internet. 2. Індивідуальне завдання включає пошук, обробку, систематизацію даних про певну країну (регіон) (за варіантами) з різних інформаційних джерел з обов'язковим дотриманням структури викладання відповідно до п.7 Програми країнознавчого дослідження в туризмі (відповідно до тематики практичного заняття).</p>	5
	<p>Практичне заняття № 15 Завдання до заняття: Провести <i>презентацію</i> результатів країнознавчого дослідження обраної країни (регіону) (за варіантами) згідно з Програмою країнознавчого дослідження в туризмі як індивідуального завдання, що виконувалось у рамках самостійної роботи</p>	2
<p>Знати: географічно-туристичну характеристику та володіти інформацією щодо туристичного потенціалу країн туристичних регіонів світу, виділених ЮНВТО; територіальну організацію та умови розвитку спеціалізованих</p>	<p>Розділ VI. Характеристика туристичних регіонів світу Тема 16. Європейський туристичний макрорегіон Лекція № 16. План лекції: 1. Структура та особливості районування Європейського туристичного макрорегіону. Загальна характеристика. 2. Південноєвропейський туристичний район. 3. Північноєвропейський туристичний район. Рекомендовані джерела: Основна: 1-4, 6, 7. Додаткова: 8, 11, 17, 20. Інтернет-ресурси: 21-24.</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів. Підготовка матеріалів для проведення туристично-географічної характеристики та підготовка туристичного паспорта одного з мезорегіонів Європейського</p>	5

<p>видів туризму в Європейському макрореґіоні.</p>	<p>туристичного макрореґіону на основі зібраних групою даних про туристичний макрореґіон (мезореґіон) з різних інформаційних джерел (насамперед ресурсів Internet) в рамках колективного завдання самостійної роботи.</p>	
<p>Вміти: визначати країни-лідери ринку туристичних послуг, геополітичні перспективи та проблеми розвитку туризму в регіоні</p>	<p>Практичне заняття № 16 Питання до завдання: 1. Склад, розташування, ресурсно-туристська специфіка Європейського макрореґіону. 2. Туристично-географічна характеристика одного з мезореґіонів Європейського макрореґіону. 3. Особливості індустрії європейського туризму. Види туризму, характеристика туристських DESTINATIONІЙ макрореґіону. 4. Країни-лідери європейського ринку туристських послуг.</p>	2
	<p>Лекція № 17. План лекції: 1. Західноєвропейський туристичний район. 2. Центрально-Східноєвропейський туристичний район. Рекомендовані джерела: Основна: 1-4, 6, 7. Додаткова: 8, 11, 17, 20. Інтернет-ресурси: 21-24.</p>	2
	<p>Практичне заняття № 17 Завдання до заняття: 1. Розробити картографічну модель «Туристичні ресурси Європи», схематично позначити напрямки внутрішнього та зовнішнього туризму. 2. Користуючись статистичними джерелами проаналізувати міжнародні туристські прибуття до Європи за останні п'ять років. 3. Розробити картографічні моделі «Туристичні центри мезореґіонів Європейського регіону». 4. Розробити туристичний паспорт одного з мезореґіонів Європейського туристичного макрореґіону.</p>	2
<p>Знати: фаховий світогляд щодо територіальної організації та умов розвитку різних видів туризму в Близькосхідному макрореґіоні.</p>	<p>Тема 17. Близькосхідний туристичний макрореґіон Лекція № 18. План лекції: 1. Структура та загальна туристична характеристика макрореґіону. 2. Характеристика туристичного потенціалу мезореґіонів та туристичних центрів Південно-Західної Азії. 3. Характеристика туристичного потенціалу мезореґіонів Західної та Південно-Західної Азії та туристичних центрів Єгипту та Лівії. Рекомендовані джерела: Основна: 4, 7. Додаткова: 8, 11, 17, 20. Інтернет-ресурси: 21-24.</p>	2

<p>Вміти: визначати країни-лідери ринку туристичних послуг, геополітичні перспективи та проблеми розвитку туризму в регіоні</p>	<p>Самостійна робота студентів. Підготовка матеріалів для проведення туристично-географічної характеристики та підготовка туристичного паспорта одного з мезорегіонів Близькосхідного туристичного макрорегіону на основі зібраних групою даних про туристичний макрорегіон (мезорегіон) з різних інформаційних джерел (насамперед ресурсів Internet) в рамках колективного завдання самостійної роботи.</p>	5
<p>Знати: територіальну організацію та умови розвитку різних видів туризму в Азійсько-Тихоокеанському туристичному макрорегіоні.</p> <p>Вміти: визначати країни-лідери ринку туристичних послуг, геополітичні перспективи та проблеми розвитку туризму в регіоні</p>	<p>Практичне заняття № 18. Питання до заняття: 1. Склад, розташування, ресурсно-туристська специфіка Близькосхідного регіону. 2. Туристично-географічна характеристика одного з мезорегіонів Близькосхідного макрорегіону. 3. Види туризму, характеристика туристських дестинацій макрорегіону. 4. Країни-лідери ринку туристських послуг. Завдання до заняття: 1. Розробити картографічну модель «Туристичні ресурси Близького Сходу», схематично позначити напрямки внутрішнього та зовнішнього туризму. 2. Розробити картографічні моделі «Туристичні центри мезорегіонів Близькосхідного макрорегіону». 3. Розробити туристичний паспорт одного з мезорегіонів Близькосхідного туристичного макрорегіону.</p>	2
<p>Знати: територіальну організацію та умови розвитку різних видів туризму в Азійсько-Тихоокеанському туристичному макрорегіоні.</p> <p>Вміти: визначати країни-лідери ринку туристичних послуг, геополітичні перспективи та проблеми розвитку туризму в регіоні</p>	<p>Тема 18. Азійсько-Тихоокеанський туристичний макрорегіон</p> <p>Лекція № 19. План лекції: 1. Структура та особливості районування Азійсько-Тихоокеанського туристичного макрорегіону. 2. Характеристика туристичного потенціалу та туристичних центрів Східної та Південно-Східної Азії. 3. Характеристика туристичного потенціалу та туристичних центрів Південної Азії. 4. Характеристика туристичного потенціалу та туристичних центрів Австралії та Океанії.</p> <p>Рекомендовані джерела: Основна: 2-5, 7. Додаткова: 8, 11, 17, 20. Інтернет-ресурси: 21-24.</p>	2
<p>Вміти: визначати країни-лідери ринку туристичних послуг, геополітичні перспективи та проблеми розвитку туризму в регіоні</p>	<p>Самостійна робота студентів. Підготовка матеріалів для проведення туристично-географічної характеристики та підготовка туристичного паспорта одного з мезорегіонів Азійсько-Тихоокеанського макрорегіону на основі зібраних групою даних про туристичний макрорегіон (мезорегіон) з різних інформаційних джерел (насамперед ресурсів Internet) в рамках колективного завдання самостійної роботи.</p>	5

	<p>Практичне заняття № 19 Питання до заняття: 1. Склад, розташування, ресурсно-туристська специфіка Азійсько-Тихоокеанського туристичного макрорегіону 2. Туристично-географічна характеристика, види туризму та характеристика туристських дестинацій Східної та Південно-Східної Азії. 3. Туристично-географічна характеристика, види туризму та характеристика туристських дестинацій Південної Азії. 4. Туристично-географічна характеристика, види туризму та характеристика туристських дестинацій Австралії та Океанії. 5. Особливості індустрії азіатського туризму. Напрями туристичних потоків. Країни-лідери азіатського ринку туристських послуг Завдання до заняття: 1. Розробити картографічну модель «Туристичні ресурси Східної, Південно-Східної та Південної Азії», схематично позначити напрямки внутрішнього та зовнішнього туризму. 2. Розробити картографічну модель «Туристичні ресурси Австралії та Океанії», схематично позначити напрямки внутрішнього та зовнішнього туризму. 3. Розробити туристичний паспорт одного із мезорайонів Азійсько-Тихоокеанського макрорегіону (за вибором).</p>	2
<p>Знати: територіальну організацію та умови розвитку різних видів туризму в Африканському туристичному макрорегіоні.</p> <p>Вміти: визначати країни-лідери ринку туристичних послуг, геополітичні перспективи та проблеми розвитку туризму в регіоні</p>	<p>Тема 20. Африканський туристичний макрорегіон. Лекція №21. План лекції: 1. Структура та загальна характеристика Африканського туристичного макрорегіону. 2. Характеристика туристичного потенціалу країн Північної Африки (крім Лівії та Єгипту). 3. Західноафриканський туристичний район. 4. Характеристика туристичного потенціалу мезорегіонів і туристичних центрів Центральної та Південної Африки. 5. Східноафриканський туристичний район. Рекомендовані джерела: Основні: 2, 3, 4, 7. Додаткові: 8, 11, 17, 20. Інтернет-ресурси: 21-24.</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів. Підготовка матеріалів для проведення туристично-географічної характеристики та підготовка туристичного паспорта одного з мезорегіонів Африканського туристичного макрорегіону на основі зібраних групою даних про туристичний макрорегіон (мезорегіон) з різних інформаційних джерел (насамперед ресурсів Internet) в рамках колективного завдання самостійної роботи.</p>	5

	<p>Практичне заняття № 21. Питання до заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Склад, розташування, ресурсно-туристська специфіка мезорайонів Африканського туристичного макрорегіону. 2. Особливості індустрії африканського туризму. Напрями туристичних потоків. 3. Види туризму, характеристика туристських дестинацій макрорегіонів Африки. 4. Країни-лідери африканського ринку туристичних послуг. 5. Проблеми та перспективи розвитку туризму в Африканському макрорайоні. <p>Завдання до заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробити картографічну модель «Туристичні ресурси Африканського регіону», схематично позначити напрямки внутрішнього та зовнішнього туризму. 2. Розробити картографічні моделі «Туристичні центри мезорайонів Африканського регіону». 	2
<p>Знати: територіальну організацію та умови розвитку різних видів туризму в Американському туристичному макрорегіоні.</p> <p>Вміти: визначати країни-лідери ринку туристичних послуг, геополітичні перспективи та проблеми розвитку туризму в регіоні</p>	<p>Тема 21. Американський туристичний макрорегіон Лекція №22. План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Структура та особливості районування Американського туристичного регіону. Загальна характеристика. 2. Характеристика туристичного потенціалу країн Північної Америки. 3. Центральнопівнічний туристичний район. 4. Туристичний район Карибського басейну. 5. Південнопівнічний туристичний район. <p>Рекомендовані джерела: Основні: 2, 3, 4, 7. Додаткові: 8, 11, 17, 20. Інтернет-ресурси: 21-24.</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів. Підготовка матеріалів для проведення туристично-географічної характеристики та підготовка туристичного паспорта одного з мезорегіонів Американського туристичного макрорегіону на основі зібраних групою даних про туристичний макрорегіон (мезорегіон) з різних інформаційних джерел (насамперед ресурсів Internet) в рамках колективного завдання самостійної роботи.</p>	5
	<p>Практичне заняття № 22. Питання до заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Склад, розташування, ресурсно-туристська специфіка макрорегіонів Американського туристичного регіону. 2. Особливості індустрії американського туризму. Напрями туристичних потоків. 	2

	<p>3. Види туризму, характеристика туристських DESTИНАЦІЙ макрорегіонів Америки.</p> <p>4. Країни-лідери американського ринку туристичних послуг.</p> <p>5. Проблеми та перспективи розвитку туризму в макрорайонах Америки.</p> <p>Завдання до заняття:</p> <p>1. Розробити картографічну модель «Туристичні ресурси Американського регіону», схематично позначити напрямки внутрішнього та зовнішнього туризму.</p> <p>2. Розробити картографічні моделі «Туристичні центри мезорайонів Американського регіону».</p>	
ВСЬОГО		180/6

III. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні

1. Аніпко Н. П., Туристичне країнознавство. Західна та Північна Європа: навч. посіб. Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2022. 240 с.
2. Аріон О. В., Улішанець С. І., Дмитрук О. Ю. Географія туризму: навч. посіб. Київ: Київськ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, 2019. 206 с.
3. Доценко А. І. Географія туризму: навч. посіб. Київ: Університет «Україна», 2020. 177 с.
4. Доценко А. І. Туристичне країнознавство: навч. посібн. Київ: Університет «Україна», 2022. 148 с.
5. Мальська М. П., Бордун О. Ю., Гамкало М. З. Туристичне країнознавство. Азія та Океанія: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 184 с.
6. Мальська М. П., Гамкало М. З., Бордун О. Ю. Туристичне країнознавство. Європа: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 224 с.
7. Уварова Г. Ш., Мелько Л. Ф. Туристичне країнознавство: навч. посіб. Київ «Ун-т «КРОК», 2022. 410 с.

Додаткові

8. Грановська В.Г., Морозов О.В., Крикунова В.М., Морозова О.С. Словник-довідник: Туризм і природно-рекреаційний потенціал: наук.-метод. видання. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 108 с.
9. Гапоненко Г. І., Парфіненко А. Ю., Шамара І. М. Сільський зелений туризм: навч. посіб. Суми: Університетська книга, 2019. 178 с.
10. Доценко А. І. Етнічний туризм: навч. посіб. Київ: Університет «Україна», 2022. 96 с.
11. Іванунік В. О., Явкін В. Г. Атрактивність рекреаційно-туристичних територій: навч. посіб. Чернівці: Черн. нац. ун-т, 2021. 248 с.
12. Кізюн А.Г. *Тенденції розвитку світового екстремального туризму: проблеми та перспективи. Економіка та суспільство (електронне видання). 2021. № 29. URL: <https://econotyuandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/561>.*
13. Кізюн А.Г. *Фактори розвитку подієвого туризму в мегаполісах: проблеми та перспективи. Соціально-політичні, економічні та гуманітарні виміри європейської інтеграції України: матеріали X Міжн. наук.-практ. конф., м. Вінниця, 06-07 жовтня 2022 р. Вінниця, 2022 Ч. III. С. 157-16.*
14. Король О. Д. Основи туристичного маркетингу: навч. посіб. Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2021. 144 с.
15. Кудла Н.Є. Сільський туризм: навч. посіб. Київ: Центр навч. літератури, 2017. 152 с.
16. Любіцева О. О., Шпарага Т. І. Музейний туризм: навч. посіб. Київ: Київськ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, 2021. 150 с.

17. Мальська М. П., Антонюк Н. В., Занько Ю. С., Ганич Н. М. Країнознавство: підручн. Київ: Центр навч. літератури, 2017. 528 с.
18. Мальська М. П., Гаталяк О. М. Туризм у містах: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 224 с.
19. Мальська М. П., Худо В. В. Туристичний бізнес: теорія та практика: підручн. 2-ге вид., перероб. та допов. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 368с.
20. Скрипник Н. Я., Сердюк А. М. Рекреаційна географія: навч. посібн. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 296 с.

Інтернет-ресурси

21. Всесвітня туристична організація. *Офіційний сайт UNWTO*. URL: <https://www.unwto.org/ru>.
22. Державне агентство розвитку туризму. *Офіційний сайт ДАРТ*. URL: <https://www.tourism.gov.ua/>.
23. «МЕТА. Мапи України». URL: <http://map.meta.ua>.
24. «Google Планета Земля». URL: <http://www.google.com/earth/index.html>.